HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. április 2.[1]

C-264/19. sz. ügy

Constantin Film Verleih GmbH
kontra
YouTube LLC,
Google Inc.

(a Bundesgerichtshof [szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Szerzői jog és szomszédos jogok – Internetes videómegosztó platform – YouTube – Film feltöltése a jogosult hozzájárulása nélkül – Szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárás – 2004/48/EK irányelv – 8. cikk – A jogosult tájékoztatáshoz való joga – A 8. cikk (2) bekezdésének a) pontja – A »név és cím« fogalma – Terjedelem – E-mail-cím, IP-cím és telefonszám – Kizártság”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egyrészről a Németországban székhellyel rendelkező, filmek forgalmazásával foglalkozó Constantin Film Verleih GmbH, másrészről az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező két társaság, a YouTube LLC, és annak anyavállalata, a Google Inc. közötti jogvita részét képezi.

2. E jogvita tárgya, hogy a YouTube és a Google megtagadta a Constantin Film Verleih által kért bizonyos információk szolgáltatását azon felhasználókkal kapcsolatban, akik a Constantin Film Verleih kizárólagos felhasználási jogait megsértve töltöttek fel filmeket. Pontosabban, ez utóbbi arra kéri a YouTube-ot és a Google-t, hogy adja ki az e felhasználók által használt e-mail-címeket, telefonszámokat és IP-címeket.

3. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) lényegében azt kérdezi, hogy ezekre az adatokra vonatkozik-e a 2004/48/EK irányelv[2] 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja, amelynek értelmében az illetékes bíróságok elrendelhetik a szellemi tulajdonjogot sértő árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban álló, meghatározott kategóriákba tartozó személyek „nevének és címének” közlését.

4. A jelen indítványban kifejtésre kerülő okok alapján meggyőződésem, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő „név és cím” fogalom a fent említett adatok egyikét sem foglalja magában.

1 Eredeti nyelv: francia.

2 A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.).

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

5. A 2004/48 irányelv (2), (10) és (32) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(2) A szellemi tulajdon védelme lehetővé kell, hogy tegye a feltaláló vagy alkotó számára, hogy találmányából vagy alkotásából jogos haszonhoz jusson. Lehetővé kell tennie továbbá a művek, ötletek és az új know-how lehető legszélesebb elterjedését. Ugyanakkor e védelem nem akadályozhatja a szabad véleménynyilvánítást, a szabad információáramlást és a személyes adatok védelmét; ez vonatkozik az internetre is.

[…]

(10) Ezen irányelv célja a jogszabályok egymáshoz való közelítése egy magas, egyenértékű és egységes védelmi szint belső piacon belüli biztosítása érdekében.

[…]

(32) Ez az irányelv tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és alapelveket, amelyeket különösen az Európai Unió alapjogi chartája[3] elismer. Ez az irányelv különös tekintettel biztosítja a szellemi tulajdon teljes mértékű tiszteletben tartását a [C]harta 17. cikke (2) bekezdésének megfelelően.”

6. Ezen irányelv „Hatály” című 2. cikke az (1) bekezdésében és a (3) bekezdésének a) pontjában a következőképpen rendelkezik:

„(1) A[z európai uniós] vagy tagállami jogszabályokban esetlegesen foglalt eszközök sérelme nélkül – amennyiben azok kedvezőbbek a jogosultak számára – az ebben az irányelvben foglalt intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslatokat a 3. cikkel összhangban alkalmazni kell [az uniós] jogban és/vagy az érintett tagállam nemzeti jogában foglalt bármely szellemi tulajdonjog megsértése esetén.

[…]

(3) Ez az irányelv nem érinti:

a) a szellemi tulajdonra vonatkozó [uniós] anyagi jogi rendelkezéseket, a 95/46/EK irányelvet […]”

7. A 2004/48 irányelv „Tájékoztatáshoz való jog” című 8. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárásokkal összefüggésben és a felperes indokolt és arányos kérelmére az illetékes bíróságok elrendelhessék, hogy a szellemi tulajdonjogot sértő áruk vagy szolgáltatások eredetéről és terjesztési hálózatairól a jogsértő és/vagy a következő személyek adjanak tájékoztatást:

a) aki jogsértő árukat üzletszerűen birtokolt;

b) aki jogsértő szolgáltatásokat üzletszerűen vett igénybe;

c) aki üzletszerűen nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez;

vagy

3 A továbbiakban: Charta.

d) aki az a), b) vagy c) pontban említett személy állítása szerint részt vett jogsértő áruk előállításában, gyártásában vagy terjesztésében, vagy ilyen szolgáltatások nyújtásában.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás szükség szerint magában foglalja:

a) az előállítók, gyártók, terjesztők, szállítók nevét és címét, az áruk vagy szolgáltatások egyéb korábbi birtokosainak nevét és címét, valamint a címzett nagykereskedők és kiskereskedők nevét és címét;

b) az előállított, gyártott, kiszállított, átvett vagy megrendelt mennyiségekre vonatkozó adatokat, valamint az érintett árukért vagy szolgáltatásokért kifizetett árat.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem érinti azokat az egyéb törvényi rendelkezéseket, amelyek:

a) a jogosult számára szélesebb körű tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;

b) az e cikk szerint közölt információ polgári vagy büntetőeljárásban való felhasználását szabályozzák;

c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaélést szabályozzák; vagy

d) lehetővé teszik az olyan tájékoztatás megtagadását, amely az (1) bekezdésben említett személyt arra kényszerítené, hogy magát vagy közeli hozzátartozóját a szellemi tulajdon megsértésében való részvétellel vádolja

vagy

e) az információs források bizalmasságának védelmét vagy a személyes adatkezelést szabályozzák.”

B. A német jog

8. Az Urheberrechtsgesetz (a szerzői jogról szóló törvény, a továbbiakban: UrhG) 101. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében a szerzői jogot, vagy más, a jelen törvényben védett jogot üzletszerűen megsértő személytől a károsult követelheti, hogy haladéktalanul tájékoztassa a jogsértő másolatok vagy egyéb termékek eredetéről és értékesítési csatornáiról.

9. Nyilvánvaló jogsértés esetén, az UrhG 101. §-a (1) bekezdésének sérelme nélkül, ez a tájékoztatáshoz való jog az e törvény 101. §-a (2) bekezdése első mondatának 3. pontja alapján azon személlyel szemben is gyakorolható, aki a jogsértő tevékenységek gyakorlásához üzletszerűen szolgáltatásokat nyújt.

10. Az információ szolgáltatására kötelezett személynek az UrhG 101. §-a (3) bekezdésének 1. pontja értelmében meg kell adnia a másolatok vagy más termékek gyártóinak, egyéb korábbi birtokosainak, a szolgáltatások igénybe vevőinek nevét és címét, valamint a címzett nagykereskedők és kiskereskedők nevét és címét.

III. Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatala előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

11. A Constantin Film Verleih Németországban székhellyel rendelkező filmforgalmazó társaság.

12. A YouTube, az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező, a Google tulajdonában álló társaság üzemelteti az azonos elnevezésű internetes platformot.

13. A Constantin Film Verleih Németországban kizárólagos felhasználási jogokkal rendelkezik a *Parker* és a *Scary Movie 5* című filmekre vonatkozóan.

14. 2013 júniusa és 2014 szeptembere között ezt a két művet a Constantin Film Verleih beleegyezése nélkül töltötték fel a „YouTube" platformra. 2013. június 29-én a *Parker* című filmet „N1" felhasználói név alatt teljes terjedelmében, német nyelven töltötték fel. Ezt a filmet a 2013. augusztus 14-i letiltásig több mint 45 000 alkalommal töltötték le. 2013 szeptemberében a *Scary Movie 5* című filmet „N2" felhasználói név alatt teljes terjedelmében töltötték fel. E filmet a 2013. október 29-i letiltásig több mint 6000 alkalommal töltötték le. E filmnek egy másik másolatát 2014. szeptember 10-én „N3" felhasználói név alatt újból feltöltötték. E másolatot a 2014. szeptember 21-i letiltásig több mint 4700 alkalommal töltötték le.

15. A Constantin Film Verleih azt kérte, hogy a YouTube és a Google szolgáltasson információkat a részére minden egyes olyan felhasználóról, aki e művek feltöltésében közreműködött.

16. A kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy a tájékoztatáshoz való jog feltételei teljesültek. Ennek következtében az alapügy terjedelmét a YouTube és/vagy a Google által a Constantin Film Verleih részére adandó tájékoztatás tartalma határozza meg. A jogvita konkrétan a következő adatokkal kapcsolatos:

– a felhasználó levelezési címe,

– a felhasználó telefonszáma,

– a felhasználói által a jogsértő fájlok feltöltéséhez használt IP-cím, a feltöltés pontos időpontjával együtt, és

– a felhasználó által a Google/YouTube felhasználói fiókjához való legutóbbi hozzáférésre használt IP-cím, e hozzáférés pontos időpontjával együtt.

17. Az első fokon eljáró Landgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális bíróság, Németország) elutasította a Constantin Film Verleih ezen adatokra vonatkozó tájékoztatás megadása iránti kérelmét.

18. A fellebbezési eljárásban az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális felsőbíróság, Németország) kötelezte a YouTube-ot és a Google-t az érintett felhasználók levelezési címeinek kiadására, a Constantin Film Verleih kérelmének ezt meghaladó részét pedig elutasította.

19. A Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság) benyújtott felülvizsgálati kérelmében a Constantin Film Verleih arra kérte e bíróságot, hogy a fent említett valamennyi adat – ideértve a felhasználók telefonszámát és IP-címét – közlésére kötelezze a YouTube-ot és a Google-t. A YouTube és a Google a saját felülvizsgálati kérelmében a Constantin Film Verleih kérelmének teljes egészében való elutasítását kérte, ideértve azt a részét is, amely a felhasználók levelezési címére vonatkozik.

20. Miután megállapította, hogy a két felülvizsgálati kérelemre adandó válasz a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő „cím" fogalmának értelmezésétől függ, a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Magában foglalja-e a [2004/48] irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában megjelölt, az előállítók, gyártók, terjesztők, szállítók címe, az áruk vagy szolgáltatások egyéb korábbi birtokosainak címe, valamint a nagykereskedők és kiskereskedők címe, amelyre a[z ezen] irányelv szerinti tájékoztatás szükség szerint kiterjed,

a) a szolgáltatás felhasználóinak e-mail-címét és/vagy

b) a szolgáltatás felhasználóinak telefonszámát és/vagy

c) a szolgáltatások felhasználói által a jogsértő fájlok feltöltéséhez használt IP címeket és a feltöltés pontos időpontját is?

2) Az első kérdés c) pontjára adandó igenlő válasz esetén:

Kiterjed-e a[z említett] irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint adandó tájékoztatás arra az IP-címre is, amelyet a fájlokat azelőtt jogsértő módon feltöltő felhasználó utoljára a Google/YouTube felhasználói fiókjához való hozzáférésre használt, valamint a hozzáférés pontos időpontjára is, függetlenül attól, hogy ezen utóbbi hozzáférés során követtek-e el [szellemitulajdonjog-]sértést?"

21. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet 2019. március 29-én vették nyilvántartásba a Bíróság Hivatalánál.

22. Írásbeli észrevételeket a Constantin Film Verleih, a YouTube és a Google, valamint az Európai Bizottság nyújtott be.

23. Az észrevételeik meghallgatása érdekében 2020. február 12-én megtartott tárgyaláson a Constantin Film Verleih, a YouTube és a Google, valamint a Bizottság jogi képviselői jelentek meg.

IV. Elemzés

24. A 2004/48 irányelv 8. cikke értelmében a tagállamok kötelesek a jogrendszerükben előírni az illetékes bíróságok számára annak lehetőségét, hogy a szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárások keretében bizonyos információk szolgáltatását elrendeljék.

25. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság a két kérdésével, amelyeket együttesen kell megvizsgálni, azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállamok kötelesek úgy rendelkezni, hogy az illetékes bíróságok elrendelhetik a szellemi tulajdonjogot sértő fájlok feltöltője e-mail-címének, telefonszámának, az e fájlok feltöltéséhez használt IP-címének, valamint a felhasználói fiókjához való legutolsó hozzáféréskor használt IP-címének megadását.

26. A YouTube és a Google, valamint a Bizottság a Constantin Film Verleih-jel ellentétben azt javasolja a Bíróságnak, hogy e kérdésekre nemleges választ adjon.

27. A YouTube és a Google, valamint a Bizottság által támogatott álláspontnak megfelelően és az alábbiakban kifejtett okokból az a véleményem, hogy ez a rendelkezés egyáltalán nem vonatkozik az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésben hivatkozott adatokra.

28. Elöljáróban megemlítem, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja egyetlen hivatkozást sem tartalmaz a tagállamok jogára. Ennek következtében, az állandó ítélkezési gyakorlat alapján a „név és cím" kifejezés egy olyan uniós jogi fogalom, amelyet önállóan és egységesen kell értelmezni. [4]

4 A 2004/48 irányelv 9. cikkének (7) bekezdése értelmében vett „megfelelő kártérítés" fogalmát illetően lásd: 2019. szeptember 12-i Bayer Pharma ítélet (C-688/17, EU:C:2019:722, 40. pont). Továbbra is a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatban lásd még: 2016. június 22-i Nikolajeva ítélet (C-280/15, EU:C:2016:467, 45. pont); 2017. szeptember 27-i Nintendo ítélet (C-24/16 és C-25/16, EU:C:2017:724, 70. és 94. pont).

29. Egyébként a „név és cím” fogalmát a 2004/48 irányelv nem határozza meg. Még mindig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésük szerint kell meghatározni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezések részét képezik. [5]

30. Így az *általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésből* kell kiindulni a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában használt „név és cím” fogalom értelmezése során. Ahhoz nem férhet kétség, hogy az általános nyelvhasználatban valamely személy „címe” kifejezés, amelyre vonatkozóan külön kérdést fogalmazott meg a kérdést előterjesztő bíróság – amint arra a YouTube és a Google megalapozottan hivatkozik –, kizárólag a postai címre vonatkozik. [6] Ezt az értelmezést erősíti meg a francia tudományos akadémia által e kifejezésre adott meghatározás, vagyis „azon *hely* [7] megjelölése, ahol valamely személy elérhető”.

31. Ami az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben szereplő, második információt jelentő telefonszámot illeti, úgy gondolom, hogy nem szükséges hosszan vitatni, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti „név és cím” fogalomba sem az általános nyelvhasználatban, sem más kontextusban nem foglalható bele a telefonszám. [8]

32. Az e kérdések tárgyát képező másik két adat, nevezetesen az e-mail-cím és az IP-cím esete már nagyobb körültekintést érdemel.

33. Amint azt már említettem, a „cím” szó értelmezésének kiindulópontjaként alkalmazott általános nyelvhasználatban a „cím” szó kizárólag a postai címre vonatkozik. Így e kifejezés további pontosítás nélküli használata nem utal e-mail-címre vagy IP-címre.

34. Ez még inkább igaz egy olyan általam „általánosnak” minősített, vagyis az internet szigorú értelemben vett keretén túllépő összefüggésben, mint amilyen a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett eset.

5 Lásd: többek között: 2013. január 31-i McDonagh ítélet (C12/11, EU:C:2013:43, 28. pont); 2018. szeptember 6-i Kreyenhop & Kluge ítélet (C-471/17, EU:C:2018:681, 39. pont); 2019. szeptember 12-i Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, 41. pont).

6 Nem találtam ellentmondást e rendelkezés különböző nyelvi változataiban, amelyek mind a „cím” fogalmát jelentik: szemléltetésképpen lásd a spanyol változatban „direcciones”, a dán változatban „adresse”, a német változatban „Adressen”, az angol változatban „addresses”, a az olasz változatban „indirizzo”, a holland változatban „adres”, a portugál változatban „endereços”, a román változatban „adresele”, a svéd változatban pedig „adress”,.

7 Kiemelés tőlem.

8 A Constantin Film Verleih által hivatkozott azon tény, hogy a telefonszám az adattovábbítást szolgáló „elérési cím” funkcióval bírhat, többek között a telefonhívások, vagy olyan telefonszámokat használó alkalmazások keretében, mint a WhatsApp, nem változtat az ezzel kapcsolatos meggyőződésemen. A 2004/48 irányelv 8. cikkében szereplő *személyek* „neve és címe” fogalom nyilvánvalóan nincs kapcsolatban az adatáramlás funkcionális használati céljával, annak ellenére, hogy ez utóbbi „elérési címként” minősíthető.

35. Ezt az értelmezést erősíti meg az e-mail- vagy IP-címekkel foglalkozó egyéb uniós jogszabályok vizsgálata is. Amikor ugyanis az uniós jogalkotó az e-mail-címre [9] vagy az IP-címre kívánt hivatkozni, [10] ezt – amint arra a YouTube és a Google rámutatott – a „cím” kifejezést kiegészítve kifejezetten megtette. Tudomásom szerint az uniós jogban nincs példa arra, hogy a „név és cím” kifejezések önmagukban és általános összefüggésben használva telefonszámra, IP-címre vagy e-mail-címre vonatkoznának.

36. Következésképpen a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának szó szerinti értelmezéséből következik, hogy az uniós jogalkotó által használt kifejezések, nevezetesen a „név és cím” szavak – amint arra a YouTube és a Google, valamint a Bizottság hivatkozott – nem foglalják magukban az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben említett adatokat.

37. Ezt az értelmezést erősíti meg a Bizottság által kifejtett történelmi értelmezés is. A 2004/48 irányelv elfogadásához vezető előkészítő anyagokban [11] ugyanis nem található egyetlen olyan utalás sem, amely akár hallgatólagosan is arra utalna, hogy az ezen irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában használt „cím” fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az nem csak a postai címre vonatkozik, hanem az érintett személyek e-mail-címére vagy IP-címére is.

38. A Bizottság e tárgyban kifejtette, hogy az uniós jogalkotónak a 2004/48 irányelv 2004-ben történt elfogadása során nem állt szándékában a „cím” fogalmába belefoglalni az olyan korszerűbb formákat, mint az e-mail-cím vagy az IP-cím.

39. Ezáltal a történelmi értelmezésből az következik, hogy a 2004/48 irányelvet kizárólag e szó hagyományos értelmére, vagyis a postai címre való hivatkozással lehet értelmezni.

40. A fentiekből következik, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának sem szó szerinti, sem történelmi értelmezése nem foglalja magában az e rendelkezésben érintett személyek által használt e-mail-címet, telefonszámot és IP-címeket.

41. A Constantin Film Verleih a 2004/48 irányelv 8. cikkének céljából és általánosabban az ezen irányelvben kitűzött célból kiindulva vitatja ezt az értelmezést.

9 Az e-mail-címet vagy az „elektronikus” címet illetően lásd többek között a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 284., 1. o.) 88. cikkének (2) bekezdése; a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói online vitarendezési irányelv) szóló, 2013. május 21-i 524/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 165., 1. o.) 14. cikkének (1) bekezdése; a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítés: HL 2015. L 275., 68. o.) 54. cikkének (2) bekezdése; a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o.) 45. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

10 Az IP-címet illetően lásd többek között a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o., helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.) 10. cikke (1) bekezdésének e) pontja; az online tartalomszolgáltatásoknak a belső piacon való, határokon átnyúló hordozhatóságáról szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1128 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2017. L 168., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 198., 42. o.) 5. cikke (1) bekezdésének k) pontja; az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i, (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2018. L 236., 1. o.) 17. cikkének (8) bekezdése, 34. cikke (4) bekezdésének i) pontja, valamint 52. cikke (2) bekezdésének g) pontja.

11 Lásd különösen: a szellemi tulajdonjogok érvényesítését biztosító intézkedésekről és eljárásokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló 2003. január 30-i javaslat (COM(2003) 46 végleges); 2003. október 29-i európai gazdasági és szociális bizottsági vélemény (HL 2004. C 32., 15. o.); az e javaslatról szóló 2003. december 5-i 2003 (A5-0468/2003) sz. európai parlamenti jelentés. Az irányelvre vonatkozó jelentés nem tartalmaz semmilyen magyarázatot a „név és cím” szavaknak tulajdonítandó jelentést illetően. Egyébként a Parlament nem tett módosítási javaslatot a 2004/48. irányelv 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának tervezett szövegére vonatkozóan.

42. A Constantin Film Verleih szerint a 2004/48 irányelv 8. cikkének az a célja, hogy lehetővé tegye a szellemi tulajdonjog jogosultja számára az e rendelkezésben említett személyek azonosítását. Így e cikk (2) bekezdését a szövegtől függetlenül úgy kell értelmezni, hogy az e személyek „azonosítását lehetővé tevő bármilyen információra” utal, és az említett információk – elérhetőségüktől függően – a telefonszámot, az e-mail-címet, az IP-címet vagy akár a banki adatokat is magukban foglalják.

43. Véleményem szerint ezen értelmezés elfogadásával a Bíróság átírná ezt a rendelkezést. Természetesen megértem, hogy a Constantin Film Verleihhez hasonló jogosult kifejezi azt a kívánságát, hogy a 2004/48 irányelvet olyan módon módosítsák, amely lehetővé teszi a számára az internet sajátos közegében esetlegesen jogsértést elkövetők könnyebb azonosítását. Egy ilyen átírás azonban nem a Bíróság, hanem az uniós jogalkotó hatáskörébe tartozik.

44. Az uniós jogalkotónak lehetősége volt arra, hogy ha ez lett volna a szándéka, a 2004/48 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésébe belefoglalja az érintett személyek „azonosítását lehetővé tevő bármilyen információt”. A tárgyaláson a Bizottság rámutatott arra, hogy az uniós jogalkotó kifejezetten úgy döntött, hogy a névre és a címre korlátozott minimális harmonizációt alkalmaz, anélkül hogy egyéb olyan, a személyek azonosítását lehetővé tévő információt foglalna bele, mint a telefonszám vagy a társadalombiztosítási szám.

45. Megjegyzem, hogy ebben az összefüggésben e rendelkezésnek a Constantin Film Verleih által elfogadott „dinamikus” vagy teleológiai értelmezését ki kell zárni. A 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában alkalmazott kifejezések ugyanis nem hagynak elegendő teret az értelmezésnek ahhoz, hogy az ilyen értelmezés magában foglalja az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések által hivatkozott adatokat.

46. E tekintetben teljes mértékben egyetértek Bobek főtanácsnok által a Bizottság kontra Németország ügyben ismertetett indítvány 33–35., 38. és 39. pontjában kifejtett érveléssel. A *contra legem* értelmezés tilalmának és a hatalommegosztás elvének megfelelően csak akkor lehetséges a dinamikus vagy teleológiai értelmezés, ha „a rendelkezés szövegét különbözőképpen [*lehet*] értelmezni, mivel a szöveg bizonyos mértékben kétértelmű vagy homályos”[12].

47. Márpedig nem ez az eset áll fenn a jelen ügyben. Amint azt az előzőekben kifejtettem, a szó szerinti és a történelmi értelmezés kizár minden kétértelműséget a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában használt „név és cím” kifejezés terjedelmét illetően.

48. A Constantin Film Verleih még általánosabb jelleggel a 2004/48 irányelv által kitűzött célokra is felhívja a figyelmet. Véleményem szerint ez az érv nem kérdőjelezheti meg a fent említett rendelkezés értelmezését, mivel annak szövegezése nem kétértelmű. Ennek ellenére a teljesség kedvéért az említett érvelést az alábbiakban megvizsgálom.

49. Kétségtelenül nem vitatott, hogy a 2004/48 irányelv – amint azt a (10) és (32) preambulumbekezdése pontosítja – a belső piacon a szellemi tulajdonnak a Charta 17. cikke (2) bekezdésének megfelelő magas szintű védelme biztosítására irányul.

50. Az is vitathatatlan, hogy a Constantin Film Verleih által javasolt értelmezés fokozná a szellemi tulajdon védelmi szintjét a belső piacon.

12 Bobek főtanácsnok Bizottság kontra Németország ügyre vonatkozó indítványa (C-220/15, EU:C:2016:534, 34. pont).

51. Ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a 2004/48 irányelv a többi szellemi tulajdonra vonatkozó szabályozáshoz hasonlóan [13] *egyensúlyt* teremt egyfelől a jogosultaknak a szellemi tulajdonjoguk védelméhez fűződő, a Charta 17. cikke (2) bekezdése által szavatolt érdeke, másfelől a védelem alatt álló teljesítmények felhasználóinak érdekei és alapvető jogaik, valamint a közérdek védelme között.

52. Amint azt a Bíróság már több alkalommal pontosította, sem a Charta 17. cikkének (2) bekezdéséből, sem a Bíróság ítélkezési gyakorlatából nem tűnik ki, hogy az e rendelkezésben szabályozott szellemitulajdon-jog érinthetetlen lenne, és ezért abszolút jelleggel kellene biztosítani a védelmét. [14]

53. Így a Charta 17. cikkének (2) bekezdése – a 2004/48 irányelv rendelkezéseinek szövegétől függetlenül – nem írja elő, hogy minden elérhető technikai eszközt fel kellene használni annak érdekében, hogy a jogosult segítséget kapjon a lehetséges jogsértők azonosításához.

54. Ami közelebbről a 2004/48 irányelv 8. cikkét illeti, a Bíróságnak a Coty Germany ítéletben módjában állt megállapítani, hogy ez a rendelkezés különböző jogok, többek között a jogosultak tájékoztatáshoz való jogának és a felhasználók személyes adataik védelméhez való jogának tiszteletben tartásának egymással való összhangba hozatalát követeli meg. [15]

55. Az alapeljárás összefüggésében a Constantin Film Verleih által kért adatok a 95/46/EK irányelv [16] 2. cikke a) pontjának – jelenleg az (EU) 2016/679 rendelet [17] 4. cikkének a) pontja – értelmében elméletileg személyes adatoknak minősülnek, mivel ezeknek lehetővé kell tenniük az érintett személyek azonosítását. [18]

56. Márpedig a 2004/48 irányelv (32) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az irányelv a szellemi tulajdon teljes mértékű tiszteletben tartásának biztosítására irányul, a Charta 17. cikke (2) bekezdésének megfelelően, egyúttal ezen irányelv 2. cikke (3) bekezdésének a) pontjából, valamint (2) és (15) preambulumbekezdéséből következik, hogy a szellemi tulajdon védelme nem akadályozhatja többek között a személyes adatoknak a Charta 8. cikkében biztosított védelmét, így az említett irányelv különösen nem érintheti a 95/46 irányelvet. [19]

57. Ezzel kapcsolatban kiemelem a 2004/48 irányelv 8. cikke (3) bekezdése b)–e) pontjának – amely szerint e cikk nem érinti a jogosult tájékoztatáshoz való jogát szabályozó, vagy akár korlátozó rendelkezéseket, különösen azokat, amelyek a személyes adatok kezelését szabályozzák – jelentőségét.

58. Egy ilyen összefüggésben véleményem szerint nem a Bíróság feladata, hogy módosítsa a 2004/48 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében alkalmazott fogalmak terjedelmét, ami felborítaná az ezen irányelv elfogadása során a jogalkotó által elérni kívánt egyensúlyt, amelynek megteremtése a kizárólagos hatáskörébe tartozik. [20]

13 Lásd többek között: 2012. február 16-i SABAM ítélet (C-360/10, EU:C:2012:85, 42–44. pont); 2019. július 29-i Funke Medien NRW ítélet (C-469/17, EU:C:2019:623, 57. pont); 2019. július 29-i Pelham és társai ítélet (C-476/17, EU:C:2019:624, 32. pont); 2019. július 29-i Spegel Online ítélet (C-516/17, EU:C:2019:625, 42. pont).

14 Lásd többek között: 2008. január 29-i Promusicae ítélet (C-275/06, EU:C:2008:54, 62–70. pont); 2012. február 16-i SABAM ítélet (C_360/10, EU:C:2012:85, 41. pont); 2012. április 19-i Bonnier Audio és társai ítélet (C-461/10, EU:C:2012:219, 56. pont); 2014. szeptember 3-i Deckmyn és Vrijheidsfonds ítélet (C-201/13, EU:C:2014:2132, 26. pont); 2019. július 29-i Funke Medien ítélet (C-469/17, EU:C:2019:623, 72. pont).

15 2015. július 16-i ítélet (C-580/13, EU:C:2015:485, 28. pont).

16 A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1995. L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.). Ezen irányelv 2: cikkének a) pontja szerint „személyes adat” minden olyan információ; amely azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozik.

17 A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.).

18 A Bíróságnak már volt alkalma kimondani, hogy az IP-címek akár önmagukban is személyes adatoknak minősülnek. Lásd: 2011. november 24-i Scarlet Extended ítélet (C-70/10, EU:C:2011:771, 51. pont); 2016. október 19-i Breyer ítélet (C-582/14, EU:C:2016:779, 49. pont).

19 2015. július 16-i Coty Germany ítélet (C-580/13, EU:C:2015:485, 31–33. pont).

20 Lásd analógia útján: 2016. szeptember 15-i Mc Fadden ítélet (C-484/14, EU:C:2016:689, 69–71).

59. A jelen indítvány 43. pontjában alkalmazott mondat kiegészítéseképpen hozzátenném, hogy a Bíróság számára a Constantin Film Verleih által javasolt értelmezés elfogadása azt jelentené, hogy nem csak át kellene írnia a 2004/48 irányelv 8. cikkének (2) bekezdését, hanem – a szellemi tulajdonjogok jogosultjainak érdekeinek kedvező módon – kétségbe kellene vonnia az uniós jogalkotó által létrehozott egyensúlyt.

60. Hozzáteszem, hogy a Constantin Film Verleih által javasolt dinamikus értelmezés ellentétes a 2004/48 irányelv általános rendszerével is, amely – amint arra a Bizottság rámutatott – az uniós jogalkotó által elérni szándékozott minimális harmonizáción alapul.

61. Ez az intézmény ugyanis helyesen említi meg, hogy egy ilyen dinamikus értelmezés a jelen ügyben nem megfelelő, mivel a 2004/48 irányelv 8. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében az uniós jogalkotó kifejezetten biztosította a tagállamok számára a lehetőséget arra, hogy reagáljanak erre, a jogosultak számára „szélesebb körű tájékoztatáshoz való jog” biztosítására irányuló dinamikus törekvésre.

62. Másként megfogalmazva, a 2004/48 irányelvnek az interneten előforduló új magatartásokra való alkalmazása érdekében az uniós bíróság által történő dinamikus értelmezésére nincs szükség, mivel a tagállamok e magatartásokat illetően kiegészítő intézkedéseket fogadhatnak el.

63. A teljesség kedvéért végül jelzem, hogy a Constantin Film Verleih által javasolt értelmezés alátámasztása érdekében nem lehet a TRIPS-egyezmény[21] 47. cikkére hivatkozni, amely pusztán lehetőséget nyújt a tájékoztatáshoz való jog biztosítására.[22]

64. Mindezen okokból úgy vélem, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben szereplő „név és cím” fogalma nem vonatkozik a szellemi tulajdonjogot sértő fájlok feltöltőjének e-mail-címére, telefonszámára, az e fájlok feltöltéséhez használt IP-címére, valamint a felhasználói fiókjához való legutolsó hozzáféréskor használt IP-címére.

65. Ezért a tagállamok e rendelkezés értelmében nem kötelesek előírni az illetékes bíróságok számára annak lehetőségét, hogy a szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárások keretében elrendeljék ezen információk szolgáltatását.

21 Az 1994. április 15-én Marrakeshben aláírt, az Európai Unió nevében a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény 1C. mellékletében szereplő, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodásnak (kihirdette: az 1998. évi IX. törvény; a továbbiakban: TRIPS-egyezmény) Ezen megállapodás „Jog a tájékozódáshoz” című 47. cikke értemében „[a] Tagok feljogosítják a bíróságot, hogy kötelezze a jogsértőt, hogy adjon tájékoztatást a jogtulajdonosnak a jogsértő termék vagy szolgáltatás előállításában és forgalomba hozatalában részt vevő harmadik személyek kilétéről és forgalombahozatali csatornáiról – kivéve, ha ez nem állna arányban a jogsértés súlyával”.

22 Ugyanebben az értelemben lásd: 2008. január 29-i Promusicae ítélet (C-275/06, EU:C:2008:54, 60. pont). Mivel az uniós jog rendelkezéseit *amennyire lehetséges*, a nemzetközi jog figyelembevételével kell értelmezni, különösen, amikor e rendelkezések az Unió által megkötött nemzetközi megállapodások végrehajtását szolgálják (lásd többek között: 2006. december 7-i SGAE ítélet, C-306/05, EU:C:2006:764, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), a TRIPS-egyezmény 47. cikke semmiképpen sem jogosítja fel a Bíróságot, hogy túllépje a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának egyértelmű szövegét.

V. Végkövetkeztetés

66. A fentiekre figyelemmel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen válaszoljon a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre:

A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben szereplő „név és cím” fogalma nem vonatkozik a szellemi tulajdonjogot sértő fájlok feltöltőjének e-mail-címére, telefonszámára, az e fájlok feltöltéséhez használt IP-címére, valamint a felhasználói fiókjához való legutolsó hozzáféréskor használt IP-címére.

Ezért a tagállamok e rendelkezés értelmében nem kötelesek előírni az illetékes bíróságok számára annak lehetőségét, hogy a szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárások keretében elrendeljék ezen információk szolgáltatását.